

УОЛТ УИТМАН SALUT AU MONDE

Превод от английски: Владимир Свинтила, 1992

chitanka.info

1.

*Взemi ръката ми, Уолт Уитман!
Такива нижещи се чудеса! Такива изгледи и звуци!
Такива свързани безброй звена,
 скачено всяко за съседното звено,
всяко отговарящо за всички,
 всяко споделило цялата земя със всички.*

*Какво се разпростира в теб, Уолт Уитман?
Какви вълни и суши в тебе се пораждат?
Какви ли климати? Какви лица и градове са в теб?
Какви са тез деца — едни играят, други са във
дрямка?
Какви са тез момичета? Какви са тез омъжени
жени?
Какви са тези групи стари хора,
 които ходят бавно, прегърнати през рамената?
Какви реки са тези? Какви гори и плодове са тези?
Какво е името на планините,
 които тъй се извисяват във мъглата?
Какви са тез неизброими селища,
 населени ли са със обитатели?*

2.

*У мене паралелите се разширяват,
 у мен меридианите се удължават,
Европа, Азия и Африка на изток,
 Америка пък е предвидена на запад,
к;(то обхваща издутината на земята
 извива се горещият екватор,
прелюбопитно пък на север и на юг въртят се
 двата края на оста, върти се слънцето
във косо слизащи звена и не залязва месеци,*

*във промеждутъка на определено време
у мен слънцето въздига се над хоризонта и залязва
пак,*

*у мен са зони, океани, водопади, лесове, вулкани
и архипелази — Малайзия и Полинезия —
големите Западноиндийски острови.*

3

Какво долавя твоят слух, Уолт Уитман?

*Аз чувам как един разбойник пее,
как на фермера жената пее,
аз чувам отдалече гласовете на деца
и на животни рано призори,
аз чувам подражаващия вик на австралиеца,
преследващ дивите коне,
аз чувам танца на испанците със кастанети
в сянката на кестените, придружен от саз и от
китара,
аз чувам продължителното ехо откъм Темза,
аз чувам горди френски песни, призоваващи към
свобода,
аз чувам на италианеца-лодкар старинния
речитатив,
аз чувам скакалците в Сирия как удрят житото
и тревните листа с проливния валеж на облаци,
аз чувам коптския рефрен на залез, тъжно спускащ
се
върху гръдта на смуглата присноподобна майка
Нил,
аз чувам мексикански мулетари, дрънкането на
звънчета,
аз чувам муезина, който пее от върха на минарето,
аз чувам християнския свещеник в неговата църква
и чувам отговарящия бас или сопрано,
аз чувам възгласите на казака и сбогуването на
моряците,*

които ще отплуват от Охотск,
аз чувам тежкото дихание на робите, които ходят,
как плещестата група отминава, свързани един
за друг,
аз чувам как евреинът чете високо своите писания и
псалми
и чувам ритмизираните митове на гърците
и римските легенди, пълни с мощ, чувам аз,
аз чувам повестите за божественото съществуване
и кървавата смърт на хубавия бог Христос,
аз чувам как индусът преподава на любимия си
ученик
любов, войни, сентенции, достигнали до него от
поети
писали преди три хиляди години.

4.

Какво откриваш пред очите си, Уолт Уитман?
Кои са тез, които поздравяваш
и които се изреждат да те поздравят?

Аз виждам кръглото огромно чудо да кръжи в
простора,
аз виждам ферми, хижи, руини, самотни гробища,
затвори,
фабрики, дворци, колиби, варварски селения
и шатри на номади върху земната повърхност
аз виждам сенчестата част, едната половина,
дето спящите сънуват и другата, от слънцето
огряната,
аз виждам любопитно бързо сменящи се светлини и
сенки,
аз виждам най-далечните земи, така реални, толкоз
близки
до поселниците си, както моята земя за мен е
близка.

Аз виждам изобилни някакви води,
аз виждам викове във планините,
аз виждам и сиерите на Андите, където те се
срещат
аз виждам ясно Хималаите, Тян Шан, Алтай и Гат,
аз виждам стълбовете величави
на Елбрус, Казбек, Базардюзю,
аз виждам Алпите във Щирия, и Алпите в Карнак,
аз виждам Пиренеите, Балканите, Карпатите
и северно от тях полетата на Дофра,
аз виждам Етна и Везувий, веригите на Лунни
планини,
червените Мадагаскарски планини,
аз виждам Либия, арабските и азиатските пустини,
аз виждам огромни и ужасни арктикови
и антарктикови планини от вечен лед,
аз виждам горните и долни океани, Атлантика и
Пасифика,
Мексиканското море, Бразилското море,
морето на Перу
реките в Индустан, Китайското море, Японското
море,
красивото пристанище на Нагасаки,
просторите на Балтика, на Каспия, Британското
крайбрежие
и залива в Бискай, слънчевото Средиземноморие
и след туй неговите острови по Бялото море,
морето край Гренландия.

Аз виждам и моряците на този свят
едни във бури, другите в нощта на бдяща вахта,
(А едни безпомощно понесени, а други със заразни
болести.

Аз наблюдавам платноходите и параходите в света,
едните струпани в пристанища, другите — на
път

едни заобикалят край носа на Бурите, други — нос Зелени,
а други край носовете Гуардафуй, Бон и Ваджадор,
други преминават пролива на Зунд, други нос Лопатка,
други протока на Беринг, други Хорн, а други плават
в залива на Мексико или край Куба и Хаити,
други в залива на Хъдзън или в залива на Бафин,
други преминават пролива при Дувър, други влизат в Уош,
а други в устието Салуей, минават други Ясни нос,
а други края на земята преминават там,
други преплуват Зюдер Зее или Шелд,
други пък пристигат и напускат Гибралтар и Дарданелите,
други строго си пробиват път през северните маси сняг,
други пък се спускат и възкачват Об и Лена,
други Нигер или пък Конго, Инд, Камбоджа, Брамапутра,
други чакат пара, за да тръгнат от Австралия, очакват в Ливърпул, Глазгоу, Дъблин, Лисабон, Марсилия,
Неапол, Хамбург, Бремен, Хага, Копенхаген и Бордо, очакват в Рио де Жанейро, Валпарайсо и Панама.

5.

Виждам и железопътните трасета на земята,
виждам ги в Британия, виждам ги в Европа,
виждам ги във Азия и Африка.

Виждам електрическите телеграфи на земята,
виждам жиците на новините за войни, за смърт,

за загуби и придобивки, за мъките на мойто племе.

Виждам дългите поречия върху земята,
виждам Амазонка и реката Парагуай,
виждам най-големите реки в Китай: Амур, Янг-дзъ,
реката Перла и Жълтата река,
виждам да протича Сена, да протичат Дунавът,
Лоара, Рона и Гуадалкивир,
виждам как се вие Волга, виждам Днепър, Одер,
виждам как тосканецът върви край Арно
и венецианецът край По го виждам, виждам гръцкия
моряк
да вдига котва във пристанището на Егея.

6.

Виждам местностите във Асирия, във Персия, във
Индия,
виждам как се хвърля Ганг от шеметния ръб на
Саукара.

Виждам местността, обвързана с идеите
за божие то възплъщение чрез аватари във човешки
форми
виждам и местата на приемственост между
жреци, оракули,
принасяните жертви, брамини, мъдреци, монаси,
ходжи,
виждам мястото, където са минавали друидите
покрай леса на Мона, виждам дивата лоза и
хмела,
виждам храмовете на умрелите тела на боговете, и
жреците,
виждам как Христос отчупва хляба на последната
си вечер,
обкръжен от млади и от стари хора,

виждам мястото, където силният божествен млад
Херакъл
дълго време се е трудил и след туй умрял,
виждам местностите на невинния богат живот и
зла съдба
на нощния красавец Бакх със кръгли рамене и
членове,
виждам Кнеф цъфтящ, облечен в синьо, със корона
от пера,
виждам Хермес, незаподозрения, умиращ общ
любимец
както казва на народа: „Не плачете,
туй не е истинската ми страна, живях навън от
нея,
сега се връщам в сферите небесни,
където всеки ще отиде някой ден!“

7.

Виждам бойните полета на света,
трева расте по тях, цветя и жито,
виждам пътища на древни и на нови експедиции.
Виждам без названия масонски братства,
почитаеми вестители на неизвестни някакви
събития,
герои, летописи на света.
Виждам местностите в сагите,
виждам пинията и дъба, изтръгнати от северните
бури,
виждам върхове и чуки от гранит
и виждам равните лъки и езера,
виждам паметниците на гробовете на викингските
бойци,
виждам ги изваяни от камъни високо
над вечно тътнещия океан, та духовете на
умрелите,
ако се уморят от своите мирни гробове, да се
покажат

*от могилите и да погледнат биещите се вълни
и да се освежат от бурите, безкрая, свободата.*

*Виждам степите на Азия,
виждам надгробните могили на Монголия,
виждам опнатите шатри на калмиките и на
башкирите,
виждам скитащите племена със техните стада
и виждам джунгли и пустини,
виждам и камилите, и дивите коне, и
тлъстоопашатата овца,
и антилопата, и вълка, който прави своето
леговище.*

*Виждам платото на Абисиния,
виждам как няколко кози пасат,
смоковницата виждам, тамариска и
финиковата палма,
виждам овесените ниви, находищата на платина и
на злато.*

*Виждам и бразилския вакеро,
виждам боливиецъ възкачващ връх Сората,
виждам гаучото да прекосява равнината,
виждам несравнимия ездач на кон със ласото в ръка,
виждам във пампасите лова на дивите говеда
заради техните дебели кожи.*

8.

*Виждам областите на снега и ледовете,
виждам самоеда с остър поглед, фина,
виждам как ловецът на тюлени слага копието в
свойта лодка,
виждам сибирянина в шейна, запретната със
кучета,
виждам китоловците във Южния Пасифик, в
Северния*

Атлантик,

виждам и ловци на моржове, виждам върховете,
ледниците, бурните потоци, долините на
Швейцария
и забелязвам дългите им зими, самотата.

9.

Виждам градовете на земята
и ставам сам понякога съставна част от тях,
тъй аз наистина съм парижанин,
аз жител на Виена съм, Петербург, Берлин,
Константинопол,
аз ида от Аделаида, Сидни, Мелбърн,
аз съм от Лондон, Манчестър, Бристол, Единбург,
Лаймрик,
аз произхождам от Мадрид, Кадис, Оporto,
Барселона, Берн,
Брюксел, Лион, Франкфурт, Щутгарт, Торино и
Флоренция,
аз жител на Москва съм и на Краков, на Варшава
и на северната Християния или на Стокхолм,
или Иркутск в Сибир, или на улица една в
Исландия,
аз слизам в тези градове и ги напускам пак.

10.

Виждам пари, вдигащи се от неизследвани страни,
виждам диви племена, стрела и лък
и пак стрела с отровен връх, фетиш и
жреческия пояс.
Виждам градовете в Азия и в Африка,
виждам Триполи, Алжир, Дерн, Могадор, Тамбукту и
Монровия,
виждам гъстата тълпа в Пекин, Кантон, Калкута,
Делхи,
Бенарес и Токио, хората от племената Круман
в хижите,

хората от Дахоми и Ашанти в техните колиби,
виждам турчина да пуши опиум в Алепо,
виждам живописните тълпи на панаира в Хива и
Херат,
виждам Техеран и виждам Медина, Мускат,
прииждащите пясъци, керваните, напредващи
със труд,
виждам Египет и египтянина, пирамидите и
обелиските,
разглеждам вписаните в камъка истории,
повествувания на победилите царе, династии,
изсечени във плочи пясъчник или на блокове
гранит,
виждам в Мемфис кладенеца с балсамираните
мумии,
увити в ленено платно, лежали множество
столетия,
поглеждам падналия на пръстта тиванец с едрите
очи,
с отпуснатата шия, с ръце кръстосани върху
гърдите.

Аз виждам всички низши в този свят заети с труд,
виждам всичките затворници в затворите,
виждам и осакатените тела на някои човеци,
слепеца, глухия и немия, припадничавия, гърбавия,
идиота, пиратите, крадците, всякакви изменници,
убийците, търговците на роби по света,
безпомощните
пеленаци и безпомощните старци и старици.

Аз виждам всякъде мъжете и жените,
виждам мирното побратимяване на философите,
виждам конструктивното начало, заложено у
мойто племе,
виждам резултатите от постоянството
и промисъла, свойствени на мойто племе,

виждам класи, багри, варваризми и цивилизации,
минавам посред тях, към тях се приобщавам
безпрепятствено
и поздравявам всички жители на този свят.

11.

Ти, който и да си!
Ти, дъщеря или пък син на Англия!
Ти, от мощните славянски племена или империи,
ти, русинът в Русия!
Ти, с тъмно потекло, ти, черен африканец
с божествена душа, широкоплещест, с
правилна глава,
със благородни форми, с гордата съдба, на мене
равен!
Ти, жител на Норвегия, ти, шведа, датчанина,
исландеца!
Ти, испанеца в Испания, ти, португалеца, прусака!
Ти, французойката и ти, французина от Франция!
Ти, жителя на Белгия, ти, залюбилия свободата
нидерландец
(ти там се струпваш, дете аз съм слязъл)!
Ти, упорит австриец, ломбардецо, ти, унгарец,
ти, бохемецо, ти, фермера от Щирия!
Ти, който си съсед на Дунава!
Ти, ратая от Рейн, от Елба или Безер, ти,
ратайкинята!
Ти, от Сардиния, ти, от Бавария, от Швабия,
Саксония,
ти, влаха, българина, ти, римлянина, неаполитанеца,
гърка!
Ти, гъвкавия матадор върху арената в Севиля!
Ти, жителя на планината,
който без закон живееш в Таврия или Кавказ!
Ти, перса със красиво тяло, който с пълна скорост
от седлото си изпрацаш своите стрели в
целта!

*Ти, жителя, ти, жителката на Китай, татарина в
Татария!*

*Вие, жени от цялата земя, съподчинени на вашата
задача!*

*Вие, евреи, пътешестващи на старини, приели всеки
риск,*

да стъпите веднъж върху сирийска пръст!

*Вие, евреи, още чакащи по всичките земи да дойде
Месия!*

*Вие, замислени арменци, край някой приток на
Ефрат,*

*вие, надничачи в руините на древната Ниневия,
вие, възлизащи към върха Арарат!*

*Вие, с изтръпнали крака поклонници, които срещате
с привети първата искра от минаретата на Мека!*

*Вие, шейхове по пътя от Суец до Баб-ел-Мандеб,
властващи над своите семейства и над своите
племена!*

*Вие, градинари на маслиненни градини, прибиращи
плода им*

*в полетата на Назарет чак до езерото на
Тиберий!*

*Вие, търговци от Тибет в просторните плата
или пък пазарящи се в дюкяните на Лхаса!*

*Вие, японците, жените и мъжете, вие от
Мадагаскар,*

Цейлон, Суматра и Борнео!

*Вие, жители на континентите на Азия, Европа,
Африка,*

Австралия — без оглед на местата ви!

*Вие, от неизброимите острови в архипелазите на
океана!*

*Вие, идещите подир векове, които ще се вслушате
във мене!*

*И вие, всички, всякъде, които аз не определям тук,
но все пак ви включвам!*

Здравейте, вие, и от мен, и от Америка,
изпращам ви привет на драга воля!
Всеки от нас е неизбежен!
Всеки от нас е безграничен, всеки от нас
със неговото или нейно право на земята!
Всеки между нас е допуснат до целта безсмъртна
на света!
Всеки тук от нас е така божествен, както всички
други!

12.

Ти, хотентота с кликащо небе, вий, русокоси орди!
Вие, притежавани лица, от вас прокапва пот или
пък кръв!
Вие, човешки форми със бездънния и винаги
внушителния
израз на безсмислена жестокост!
Вие, бедните Кабу, презирани от най-нищожните
народи
напук на вашия блестящ език и вашата
духовност!
Вие, нисичките от Камчатка, от Гренландия и от
Лапландия!
Вие, австралийски аборигени, голи целите, червени,
в сажди, със издадени уста, пълзейки търсеци
храна!
Вие, кафрите, берберите, суданците!
Вие, дръзки несмирими, непокорни бедуини!
Вие, чумави тълпи от Мадрас, Нанкин, Кабул и
Кайро!
Вие, тътнещите в мрак чергари от Амазония.
ти, патагонецо, ти, жителю на Фиджи.
Не предпочитам никого от вас, не казвам дума
против вас,
върнете се обратно там, където са местата ви
(вие ще излезете напред
когато дойде време да застанете до мен!).

*Духът ми мина състрадателен по цялата земя,
аз търсех равни мен и влюбени,
и ги открих навсякъде, по всичките земи, и
мисля,
някакво създадено от Бога отношение ме изравнява
с тях.*

*Вие, изпарения, аз се издигах с вас до далечни
континенти
и падах там, където имаше плитчини, и —
мисля —
че със вас се носех, ветрове, и вий, води, докосвах
всеки бряг със вас, със пръстите на своите
ръце,
аз текох през каквото всичките реки текат,
заставах във основите на полуострови,
върху високо закрепени канари, за да извикам:
*Salut au monde!**

*В които градове проникват светлина и топлина —
прониквам,
към всички острови, към които птици са летели, съм
летял.*

*Към всички вас от името на моята Америка
издигам аз ръката си перпендикулярно, давам знака,
за да останете след мен пред погледа завинаги,
за всички жилища, за всички домове на хората.*

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.